

335 / 22.03.12г.

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р **Кръстина Минчева Панайотова**
Национален археологически институт с музей - БАН

член на научно жури (Заповед № 1425/22.12.2011 г.), на основание решение
на НС на НАИМ-БАН (прот. № 2/15. 12. 2011 г.)

ПО КОНКУРС

за академична длъжност **доцент** за нуждите на САА към НАИМ - БАН по специалността 2.2 (история и археология, шифър 05 03 12), обявен в ДВ бр. 90/15.11.2011 г.

По обявения конкурс за академичната длъжност „доцент“ са подали документи трима кандидати, които отговарят на изискванията за участие в конкурса, упоменати в ЗРАСРБ, както и в правилниците на МОМН и БАН за неговото приложение.

АНЕТА ЕМИЛОВА ПЕТРОВА

Д-р Анета Петрова е придобила образователната и научна степен „доктор“ през 2005 г. с дисертация на тема „Надгробният релеф от западнопонтийските градове (VI – I в. пр. Хр.)“. От 2006 г. работи като хоноруван асистент по антична археология в НБУ. След завършването на висшето си образование тя непрекъснато подобрява своята професионална квалификация чрез специализация DAAD и участие в постдокторантски проекти в Исторически факултет на СУ „Св. К. Охридски“. Кандидатката е участвала в 10 български и международни коференции, от които в 8 с доклад и в 1 с постер, както е представлявала и публични лекции в American Research Center in Sofia и НБУ. Теренната ѝ работа включва 21 експедиции, от които на 5 е научен ръководител или съръководител, а на 4 е заместник ръководител.

За участието си в конкурса Анета Петрова е приложила списък и копия на 29 свои публикации, от които 6 са под печат, 8 са отчети на археологически проучвания (в съавторство), 4 са отзиви, 1 участие в учебни помагала и 1 в енциклопедия. Авторефератът на докторската ѝ дисертация (№ 5), както и посочената под печат монография (№ 1), която представлява разраширен вариант на докторската ѝ дисертация, заедно със статии №№ 4, 6, 7, 8 не подлежат на обсъждане по смисъла на чл. 24 (1) З ЗРАСРБ. Трайният интерес на кандидатката към темата за надгробни релефи от западночерноморското крайбрежие е в основата на двете посочени студии (№№ 2, 3), както и статии №№ 12, 13 и 15. В тях се разглеждат различни проблеми, свързани с погребалните обичаи в района на Западното Черноморие.

Нов кръг от научните интереси на А. Петрова очертават статии №№ 9, 10 и 11, които представляват изследвания на непубликувани материали (амфори и купи с релефна украса) от Аполония и Месамбрия. Те имат безспорен принос за изследването на керамиката от елинистическата епоха от Понтийския ареал.

Статията под № 14 е посветена на друг тематичен кръг от интересите на кандидатката – ямните комплекси от РЖЕ в Тракия.

Теренните проучвания в района на Етрополе разширяват кръга на изследваните от нея проблеми.

Доказан специалист, Анета Петрова има професионални качества и безспорни приноси в областта, която изследва. Имайки предвид всичко това, все пак считам, че като цяло нейната научна продукция на този етап не е достатъчна за придобиване академичната длъжност „доцент“.

НАДЕЖДА СТОЯНОВА КИРОВА – ЙОВЧЕВА

Д-р Надежда Кирова-Йовчева е експерт-археолог и секретар на научната група в ОП „Стара София“ със Софийски исторически музей. Образователната и научна степен „доктор“ придобива през 2005 г. с дисертация на тема „Медицината в провинции Долна Мизия и Тракия в периода I – края на III в. (по археологически данни)“. Следдипломната ѝ професионална квалификация включва специализации като стипендиант на DAAD и на Alexander von Humboldt Stiftung. Като Хумболтов стипендиант в Археологическия институт към университета в Кьолн в момента разработва темата „Урбанистични модели в провинция Тракия“. Участва в разработката на проекти за експониране на археологическото наследство в центъра на София и под базиликата „Св. София“. Работата ѝ като теренен археолог включва участие в 7 експедиции, като на 2 от тях е заместник ръководител и на 1 обект е научен ръководител.

В обявения конкурс за доцент Надежда Кирова-Йовчева участва с 26 публикации, от които 2 монографии, 2 студии и 17 самостоятелни статии. Едната монография (№ 2), която представлява допълнен дисертационния ѝ труд, едната студия (№ 4) и 5 статии са свързани с него не подлежат на обсъждане в настоящия конкурс според чл. 24 (1) Зот ЗРАСРБ.

Научните интереси на кандидатката към медицината и медицинските инструменти са не само трайни, но и се развиват и отиват по-далеч, като намират отражение в 4 нови изследвания (№№ 7, 11, 17 и 18) по тази тема. Те представляват публикации на някои по-специални групи медицински и фармацевтични инструменти или пособия, считани за такива. Задълбоченото изследване на тази група паметници води до нови интерпретации и изводи за социалния статус на притежателите им.

Същевременно тя се насочва и към изследване и публикуване на единични паметници (статуетка на Фортуна от Нове - № 10) или различни групи (лампи от Нове - № 5 и от колекцията на СИМ; пособия за писане - № 12; херми от Филиповци - № 15; антични находки от района на гр. Вършец - № 21, художествен бронз от Пауталия - № 23).

Друга група (1 студия и 6 статии) от публикациите на Н. Кирова-Йовчева са посветени на Сердика и нейната територия. Някои от статиите са посветени на проучвани от кандидатката или с нейно участие обекти (гробници от западния некропол на Сердика). В предложения хабилитационен труд "Сердика и нейната територия през II-VI в." (№ 1- под печат, 266 с. текст) са обобщени известните факти от археологически проучвания, исторически и писмени сведения, епиграфски и нумизматични данни за Сердика, които въвеждат в проблематиката на вековния град. За разкриването на неговата

градоустройство и архитектура, укрепителна система, промените през вековете, некрополи, административен, икономически и социален живот, са използвани известните данни, както и непубликувани сведения и илюстрации (карти, планове и снимки) от архива на СИМ. В проучването се включва и хинтерландът на Сердика, като е направен „опит да се проследи доколко е установен тук римският модел на административна организация, обхващащ в едно неразделно цяло системата град – територия и как функционира той при местните условия“ (с. 228)

Отчитайки качествата на Надежда Кирова-Йовчева като специалист с широки интереси и изхождайки от факта, че представените трудове съответстват на изискванията за участие в конкурса, упоменати в ЗРАСРБ, както и в правилниците на МОМН и БАН за неговото приложение, предлагам положителен глас за академичната длъжност „доцент“

ЧАВДАР СЕРГЕЕВ ЦОЧЕВ

Чавдар Цочев е доктор по археология от 2008 г., когато е защитил дисертация на тема „Тасос и Тракия. Проблеми на икономическите отношения V – III в. пр. Хр. (по данни на амфорната тара“. От 2009 г. до сега специализира със стипендии от American School of Classical Studies at Athens (2 пъти) и от American Research Center in Sofia. От 2009 г. е Senior associate member, The American School of Classical Studies at Athens.

Д-р Чавдар Цочев кандидатства с 9 статии, 3 (№№ 5, 8, 9) от които са по темата на дисертацията и съгласно чл. 24 (1) от ЗРАСРБ не се оценяват по този конкурс. От останалите 6, едната от които е в съавторство (№ 1), 5 изцяло се базират върху изследвания на амфорна тара и амфорни печати от предприемска Тракия. В една от статиите е публикувана работената на колело керамика от Кози грамади.

Повечето от представените статии представляват своеобразно продължение на темата на докторската дисертация на кандидата. В тях той използва непубликувани материали от затворени комплекси, прилага алтернативни методи за изследването им и предлага решения на проблемите за абсолютната хронология на паметниците. Общият обем на тези публикации (от които голяма част е каталог на материалите) обаче не съответства на монографичен труд и не отговаря на изискванията по чл. 19 (1) 3 от „Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в НАИМ – БАН“, според който кандидатите трябва „да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят дисертационния труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Ето защо, въпреки високото нивото на научна подготовка и показаните качества като изследовател на д-р Ч. Цочев, не мога да подкрепя кандидатурата му за академичната длъжност „доцент“.

21.03.2012 г.

доц. д-р Кръстина Панайотова